

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ SPELEOLOŠKE UDRUGE "ESTAVELA" IZ KASTVA ZA 2006. GODINU

Speleološka Udruga "Estavela" u 2006. godini je imala 32 članova. Do 11. 12. 2006. godine održano je 48 sastanka s prosječno 10 prisutnih članova, pet sjednica Upravnog odbora i godišnja skupština Udruge. U 2006. godini članovi Udruge bili su aktivni 213 dana, što je 59% dana u godini. Pod aktivnosti ubrajamo: 48 vikend-istraživanja, 5 ekspedicija, speleološku školu, rad Speleo galerije, redovne i sastanke Upravnog odbora, razna predavanja, seminare i skupove. Odrađeno je 93 istraživačkih akcija.

Interesantnija vikend istraživanja. U suradnji sa SU "Spelunka" iz Veprinca obavljaju se daljnja istraživanja nekada najdublje jame svijeta - Jame kod Rašpora (-360m). Jama na Kačju trenutno je stala na suženju koje se nalazi na dubini od -150

m. Suženje treba proklesati jer svi pokazatelji govore da se objekt nastavlja.

Zečica - prilikom istraživanja Biokova istraživan je objekt koji je stao na suženju (-100 m) koje treba proklesati, a iza kojeg se jama nastavlja minimalno 200 m u dubinu. Nastavak istraživanja slijedi. Istraživana je i topografski sniman potopljeni dio Urinske špilje u kojoj je pronađena endemska vrsta račića planktona i najsjevernije stanište dubokomorske spužve. Izrađen je prvi samostalni podvodni nacrt objekta (SU "Estavela" i SU "Spelunka"). Započela je izrada novog i preciznijeg nacrta Šparužne jame.

Speleološki kampovi i ekspedicije

Članovi Udruge sudjelovali su na 3 ekspedicije, a dvije smo organizirali.

Kita Gaćešina

Na akciji sudjeluje 40-ak speleologa iz cijele Hrvatske te jedan član naše Udruge. Nažalost zbog velike količine vode nije se mogao odraditi zamišljeni posao. Kako

akcija ne bi propala pristupilo se istraživanju viših etaža, u kojima su pronađeni kanali jednako perspektivni kao i u nižim etažama. Trenutačna dužina objekta je 5903 m dok dubina iznosi -465 m.

Šverda 2006.

Kampom Udruga nastavlja istraživanja zapadnog dijela Gorske kotare, zaleda izvora Rječine, jednog od najznačajnijih izvora Dinarskog krša. Kroz kamp su prošla 43 speleologa iz 7 klubova, od čega 22 iz SU "Estavela". Pronađeno je 40 speleoloških objekata od kojih je istraženo 30. Snimljeno je 1200 m novoistraženih podzemnih kanala.

Srednji Velebit '06.

Na ekspediciji "Srednji Velebit '06." koja je trajala od 8.8. do 16.8. istraženo je ukupno 16 objekata od kojih je najdublji Sindikalna jama sa -137 m. Kroz kamp je prošlo 36 sudionika iz 8 speleoloških udruga.

U špilji Los Antonio pronađeni su ljudski ostaci, tj. samo lubanja na kojoj se vide tragovi ozljede i baklja od komada neke crnogorice od koje su komadi gara poslani na analizu. Po riječima Ukrajinca Jurija (doktor) lubanja ima sva obilježja Azijata, ali o tome će zadnju riječ reći antropolozi. Također su u jami Japagina 1 članovi HBSD pronašli novu vrstu lažipauka (ili opilionida) koji je nazvan *Cyphophthalmus velebiticus*.

Cetina

Udruga sudjeluje na ekspediciji na kojoj se istražuju izvor špilja rijeke Cetine. Modernom tehnikom ponovno su nacrtani dijelovi špilja u dužini od 1050 m od čega je istraženo 250 m novih kanala špilje.

Biospeleološka istraživanja Biokova 25-29.10.

Na poziv Hrvatskog Biospeleološkog društva, Udruga se uputila na biospeleološka istraživanja Biokova. Kako je Biokovo velik i speleološki neistražen masiv sa velikim potencijalom rado smo se odazvali pozivu.

Udruga je sudjelovala u istraživanju sljedećih objekata:

Dubci – Kako je ulaz u jama iznad najveće vrulje na Jadranu postoji mogućnost da se uđe u ogromne prostore sa podzemnom rijekom u kojoj bi se mogla pronaći raznovrsna fauna.

Krjava pećina – ulaz u objekt je na zapadnim liticama Biokova, a pristup je atraktivan kao i sam objekt. Ta špilja ima najveći poznati podzemni prostor na Biokovu (80x100x50 m). Sakupljen je biološki materijal koji je

Jama s mostom (Gorski kotar, Šverda)

foto: Dalibor Reš

trenutno na analizi, istraženi su novi kanali koji se nastavljaju, te su potrebna daljnja istraživanja.

Zečica – Ovaj objekt predstavlja je najveći potencijal. Zbog velike količine zraka koji je izlazio iz pukotine na dnu jame dalo se naslutiti da se iza pukotine nalazi veliki prostor. Objekt smo ponovno topografski snimili i proklesali dio suženja na 100 m dubine. Nastavak istraživanja slijedi.

Edukacija, predavanja i skupovi

Organizirani su sljedeći programi iz godišnjeg plana: sudjelovanje na seminaru za dokumentiranje i katastar, sudjelovanje u radu Upravnog odbora i skupštine Hrvatskog speleološkog saveza, sudjelovanje na seminaru o opremanju speleoloških objekata, sudjelovanje na vježbi spašavanja iz jame u organizaciji Pulskog i Pazinskog GSS-a. Udruga je organizirala vježbu samospašavanja na kojoj je prisustvovalo 9 članova. Voditelj vježbe bio je Ante Škrobonja, alpinist, speleolog i bivši gorski spasavalac. Nastavljen je projekt "Speletabisi" u Omišlu, a održana su 32 predavanja i dvodnevni izlet. Prvi dan se vježbala speleološka tehnika. Drugog dana se otislo u zahtjevnije kanale unutar Šparužne jame.

Imali smo 3 promjene postava u Speleo galeriji.

Održana je izložba u Skalinadi na temu Šverda '06, predavanje "Speleoronilačka istraživanja Urinjske špilje" na znanstvenom skupu u Kostreni povodom dana Kostrene, predavanje (Šverda 05) na povijesno-znanstvenom skupu povodom "Dana Matka Luginje" u Klani, predavanje (Šverda 05) i sudjelovanje na "Rijeka adventure festivalu".

Ove godine organizirana je 6. speleološka škola koju je počeo i završio 11 speleologa pripravnika. Škola je trajala 6 tjedana a bilo je održano 12 predavanja i 6 terenskih vježbi.

Skup speleologa Italije "Scarburo 06"

Ove se godine međunarodni skup speleologa održao u gradiću Casola Valsenio, pored Imole. U pet dana na skupu kojeg je posjetilo preko 2600 speleologa iz cijele Europe prikazano je mnoštvo filmova, prezentacija, a bilo je i raznih diskusija. Udruga se prezentirala izlaganjem plakata i prospekata grada i galerije.

Skup speleologa Hrvatske, Kamanje

17. - 19. 11. u Kamanju pored Karlovca održan je Skup speleologa Hrvatske. Na ovom skupu održano je 31 predavanje od

kojih je dva (speleološka ekspedicija Šverda 06 i Srednji Velebit 06) prezentirala naša Udruga.

Sportska natjecanja

Markanjević sudjeluje na utrci u dužini od 40 km povodom dana planete Zemlje i osvaja 7. mjesto. Markanjević sudjeluje na utrci «Učka treck» u kategorija ultra (60 km) i osvaja 25 mjesto.

Promidžba

8. 3. Reš R. i D. :Radio Maximum, tema: spust niz Rječinu

10. 3. Reš R.: Primorski radio, tema: spust niz Rječinu

25. 3. radio Maximum i radio Rijeka, Najava promjene postava speleogalerije

1. 6. Reš D.: Čabar, srednja škola, Predavanje o Šverdi 05

Speleološka ekspedicija Šverda 2006 bila je popraćena od strane Novog lista i HTV-a.

U programu povodom proslave dana Grada Kastva bila je organizirana demonstracija jedne od speleoloških tehnika. Sa šetališta Fortica bila je rastegnuta Tirolska prečnica na stepenice prema školi (bivša poslovница Riječke banke) u dužini od 20 m. Zainteresirani su se mogli okušati i spustiti niz postavljeni smjer, što su mnogi i učinili. Sljedeće godine biti će postavljen sličan smjer, a svi zainteresirani moći će prisustovati. Cilj ovakve demonstracije je upoznavanje sa speleološkim tehnikama i popularizacija istih.

Bela nedeja

Za vrijeme Bele nedeje Udruga je prezentirala svoj rad kroz Speleo galeriju i štand. Galerija je bila otvorena sva tri dana od 12 do 20 sati a tema postava je bila "Špilje i jame Kastavštine".

Projekt "Rečina" - Rijeka zdravi grad

Udruga je u ožujku ponovila spust niz Rečinu. Četrnaest članova Udruge u dvodnevnoj akciji spustilo se niz tok Rečine od izvora do ušća. Akcija je bila vrlo dobro popraćena od strane radija Rijeke, Novog lista, radio Maximuma, Jutarnjeg lista, Večernjeg lista i drugih medija.

Suradnja

Suradnja sa hrvatskim institucijama i organizacijama:

Ministarstvo kulture, PGŽ, Grad Kastav, Grad Čabar, Općina Matulji, Općina Jelenje, Općina Klana, Prirodoslovni muzej u Rijeci, Hrvatski prirodoslovni muzej - Zagreb, Hrvatski speleološki savez - Zagreb, Hrvatsko biospeleološko društvo - Zagreb, Hrvatska gorska služba spašavanja stanica

Rijeka, Pula i Pazin, SU "Spelunka" - Veprinac, SK "Ursus spelaeus" - Karlovac, SD "Karlovac" - Karlovac, SD "Buje" - Buje, SD "Špiljar" - Split, SD "Istra" - Pazin, SK "Samobor" - Samobor, SO "Dubovac" - Karlovac, SO "Željezničar" - Zagreb, Hrvatsko biospeleološko društvo - Zagreb, SD "Špiljar" - Split, Smart rijeka, OŠ Vežica, OŠ "Fran Krsto Frankopan" - Omišalj, TZ Grada Kastva, TZ Općine Kostrena.

Suradnja sa stranim organizacijama:
AED, Jamarsko društvo Sežana - Slovenija, Jamarski klub "Netopir", Kočevje - Slovenija, Jamarski klub "Netopir", Ilirska Bistrica - Slovenija, Speleološko društvo "Speleododo", Sarajevo - BiH, Speleološko društvo "Ponir", Banja Luka - BiH, Paolo Franco GGGM - Italija, SD "Podillja", Ternopila - Ukrajina.

Rudi Reš
SU Estavela, Kastav